

Normalizacja krajowa i międzynarodowa

Co to jest „Norma” ?

Opublikowany dokument zawierający wymagania techniczne i/lub jednoznacznie opisane kryteria odnośnie danego postępowania.

Jest to dokument przyjęty dobrowolnie (najczęściej na zasadzie konsensusu) przez upoważnioną jednostkę do powszechnego stosowania.

Rola norm

Normy umożliwiają:

- Ułatwienie działalności komercyjnej;
- Poprawę wiarygodności i efektywności wytwarzania produktów i/lub świadczenia usług.
- Normy są produktem wspólnej pracy ekspertów z danej dziedziny, pozwalającym na szerzenie dobrej praktyki: produkcyjnej, laboratoryjnej., farmaceutycznej

Stosowanie norm i ich rola prawna

Stosowanie norm jest dobrowolne

Niektóre akty prawne mogą odnosić się do
wybranych norm i wymagać ich
obligatoryjnego stosowania

Zalety korzystania z norm

Stosowanie procedur znormalizowanych:

- Jest przekonywujące dla klientów;
- Świadczy o dbałości o jakość wyrobów i usług;
- Generuje konkurencyjność;
- Wspomaga rozwój osiągnięć techniki;
- Jest dobrym argumentem marketingowym;

Korzyści ze stosowania norm

1. Dostęp do najnowszych osiągnięć

- Oszczędność własnych zasobów;
- Racjonalizacja produkcji;
- Ograniczenie ryzyka błędów;
- Zapewnienie jakości wyrobów, procesów i usług.

Korzyści ze stosowania norm

2. Wspomaganie innowacyjności

- Likwidacja barier w handlu;
- Ułatwianie rozstrzygania sporów między dostawcą a odbiorcą;
- Rozwój nowych rynków zbytu;
- Zwiększanie efektywności gospodarczej kraju.

Korzyści ze stosowania norm

3. Efekty rynkowe

- Likwidacja barier w wymianie towarów;
- Ułatwianie swobodnej wymiany towarów i usług;
- Poprawa komunikacji na forum międzynarodowym
- Zapewniają stosowanie porównywalnych wymagań na skalę międzynarodową.

Normy zatwierdzone vs. powstałe w wyniku konsensusu

Normy powstałe w wyniku konsensusu:

Norma jest opracowana w procesie obejmującym otwarte konsultacje, po uzyskaniu akceptacji wszystkich zainteresowanych stron.

Normy zatwierdzone vs. powstałe w wyniku konsensusu

Normy zatwierdzone:

Normy są przygotowywane tak jak normy konsensusowe, ale są opiniowane przez zewnętrznych ekspertów, opiniowane przez najważniejsze strony i zaakceptowane mimo braku pełnego konsensusu

Proces powstawania norm

1. Proces

działanie (1)	na świecie(2)	w Europie (3)
---------------	---------------	---------------

Propozycja nowej normy	głosowanie nad zasadnością Powołanie grupy roboczej	
------------------------	--	--

Przygotowanie wersji robocze	praca grupy roboczej powstanie DIS	powstanie prEN
------------------------------	---------------------------------------	----------------

Publiczna dyskusja	ISO/DIS pod głosowaniem 5 miesięcy	prEN pod głosowaniem 6 miesięcy
--------------------	---------------------------------------	------------------------------------

Proces powstawania norm

Proces (normy konsensusowe)

(1)	(2)	(3)
Przygotowanie wersji roboczej Wprowadzenie poprawek	Komitet techniczny Grupa robocza (zbiera uwagi od przedstawicieli krajowych)	
Pierwsze głosowanie	Norma DIS (głosowanie 2 miesiące)	prEN przekazana do głosowania
Publikacja	Norma międzynarodowa	norma EN po zatwierdzeniu

Proces powstawania norm

Proces (normy prywatne / branżowe)

Normy „prywatne” powstają na zamówienie indywidualnych klientów lub firm
Proces tworzenia normy jest finansowany przez zainteresowane strony

Proces powstawania norm

Osoby

1. Komitet techniczny

- Dobrowolny udział zainteresowanych stron
- Członkowie Komitetu powołani przez jednostkę normalizacyjną
- Przedstawiciele przemysłu; instytutów naukowych; jednostek certyfikujących; jednostek akredytujących; organizacji konsumenckich; instytucji rządowych

2. Grupa robocza

Osoby przygotowujące wersje roboczą poddaną pod publiczną dyskusję

Proces powstawania norm

Osoby

3. Grupa edytująca normę

Osoby przygotowujące normę pod względem jest struktury oraz zgodności z wymaganiami Europejskiej i międzynarodowej organizacji normalizacyjnej (specjaliści branżowi oraz prawnicy)

.

4. Grupa zarządzająca

Pracownicy jednostki normalizującej zarządzający całym procesem tworzenia normy

Normy - oznaczenia

Normy mają różne oznaczenia określające ich status

(Normy I, E oraz N):

1. Normy (publikacje przygotowane i zaakceptowane przez organizacje międzynarodową I lub europejską E)
2. Publikacje inne (przewodniki, materiały szkoleniowe)
3. Publikacje mieszane (połączenie normy i innej publikacji)

Normy - rodzaje

Rodzaje norm:

- Podstawowa
- Terminologiczna
- Badań
- Wyrobu
- Procesu
- Usługi
- Danych

Normy - rodzaje

- Wersja robocza międzynarodowa
Draft International Standard (DIS)

Nie ma oficjalnego statusu normy IS

Po zaakceptowaniu może być przekształcona w normę IS.

Normy - rodzaje

Końcowa wersja robocza

Final Draft International Standard (FDIS)

Nie jest jeszcze w sprzedaży, ale jest
rozprowadzana przez członków ISO.

Normy - rodzaje

Załączniki

Amendments (AMD)

Załącznik zawiera informacje dodatkowe
do wcześniej opublikowanej normy

Załącznik stanowi odrębny dokument

Normy - rodzaje

Normy tz „okładkowe”

Adopted publications International

Członkowie ISO oraz CEN mogą przyjmować normy ISO jako normy krajowe, np. PN

(e.g. BS ISO..., PN ISO..., EN ISO.....,
PN EN ISO, PN EN....)

Organizacje normalizacyjne

- CEN** European Committee for Standardization
(Europejski Komitet Normalizacyjny)
- IEC** International Electrotechnical Commission
(Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna)
- ISO** International Organisation for Standardisation
(Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna)

Organizacje normalizacyjne

PKN Polski Komitet Normalizacyjny

Świętokrzyska 14; Warszawa

www.pkn.gov.pl

Polskie Normy

Legalne są oryginały posiadające zabezpieczenia:

- Hologram z opalizującym logo PKN
- Błękitny nadruk logo PKN w tle (normy drukowane po 2002 r.)